

20. X. 1983

novoles

14. oktober 1983

LESNI KOMBINAT NOVO MESTO – STRAŽA

Bliža se čas obračunov

Prišla je jesen. Po vročih poletnih dnevih smo jo letos kar željno čakali. V jeseni naredi narava svoj končni „obračun“ predno se pogrezne v zimsko spanje. Letos nam je bila narava dokaj radodarna, saj so ozimnice bogato založene in obetajo brezskrben zimski oddih.

Tudi v Novolesu se bliža čas obračunov, ki nam bodo že dajali prve orientacijske smernice, kako bomo letos zaključili poslovno leto in nas obenem spomnili, kako smo do sedaj gospodarili. Devetmesečni obračuni bodo znani sicer šele po 20. 10 1983, znani so pa že osemmesečni obračuni in izvozno uvozna gibanja, ki močno vplivajo na gibanje dohodka. Podatki zaenkrat kažejo dokaj ugodno sliko, saj le dve temeljni organizaciji izakuzjeta po delitvi dohodka negativni saldo, pa še ti dve sta vložili maksimalne napore za izboljšanje svojega ekonomskega položaja.

Zasedanje zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju (risba Božidarja Jakca 1943)

Kočevski zbor odposlancev slovenskega naroda, ki je bil v oktobru 1943, je mejnik slovenske državnosti. Zbor je temelj državnosti in družbenopolitične ureditve, slovenske socialistične republike in naše samoupravne skupnosti. Na Kočevskem zboru so se prvič v zgodovini srečali svobodno izvoljeni odposlanci — delegati slovenskega ljudstva. Spomin na ta zbor, ki je pred 40 leti sredi najhujše vojne vihre in med najhujšim terorjem hitlerjanske nacistične Nemčije junaško ustvarjal državnost slovenskega naroda, nam je v sedanjih časih svetel zgled za premagovanje težav in vzpodbuda za nadaljnjo graditev naše družbe.

Obrat na Ruperč vrhu

Slika ekonomskega položaja Novolesa bi bila veliko bolj ugodna, če bi se izvozni program odvijal tako, kot smo ga v planu predvideli. Recesija, o kateri smo v preteklih letih obilno govorili, je zadobila odmev tudi v Novolesu. V letošnjih devetih mesecih je Novoles realiziral 9.771.161 USA dolarjev konvertibilnega izvoza. To pa predstavlja le 75 odstotkov letnega dinamičnega plana naše DO.

Nekoliko bolje dosegamo plan SIS EOT, katerega smo realizirali 83 odstotno. Prej omenjena dinamika izvoza je slabša kot lansko leto v tem obdobju. V prvih devetih mesecih letošnjega leta smo za 6,7% manj realizirali izvoza v primerjavi z izvozom v enakem obdobju lanskega leta.

Kje so vzroki, se upravičeno vprašamo? Zanima nas tudi, kaj bo ob koncu leta? Vzroki za sila neugodna izvozna gibanja so v prvi vrsti v

posledicah recesije, ki je vladala na zahodu v preteklih letih. Kupna moč je padla in s tem so upadla tudi naročila za naše izdelke. V taki zaostreni situaciji na tujih tržiščih je moral Novoles biti hudo bitko za obdržanje tržišča. V tej bitki smo bili prisiljeni zmanjšati cene, da bi obdržali tržišče, povečati kvaliteto izdelkov, sprejeti v proizvodne programe maloserijske, a zelo zahtevne izdelke (TG, TPP) in se posluževati reexporta. Poleg tega je v letošnjem letu Novoles vključil več novih TOZDov v izvoz, kar je sila zahteven in dolgotrajen postopek.

V taki situaciji je razveseljivo to, da so Novolesove TOZD svoje obveznosti razmeroma zadovoljivo izpolnile, pa čeprav občasno na račun izrednih naporov. Spomnimo se težav v TDP, TG, TPP, ko je bilo potrebno angažirati tudi režijske delavce, ali pa celo delavce iz drugih TOZDov. Ne bi bilo prav, če bi za negativna izvozna gibanja krivili le objektivne težave, odkrito si moramo v Novolesu priznati, da nismo tudi sami vsega storili. Še zmeraj smo šibki v: kvaliteti izdelkov, pravočasni izdobi, nesmotrni organizaciji.

Kljub zgoraj omenjenim težavam, ki jih ne kaže zanemarjati, smemo, če se bomopravočasno in na vseh nivojih pravilno organizirali in izpolnili svoje dolžnosti, pričakovati ob koncu leta približno enak izvoz, kot smo ga dosegli v lanskem letu. Večji bo naš napor, boljši rezultati bodo?

NOVOSTI

S 1. septembrom je Novoles TOZD ŽAGA prevzel obrat Mizarstvo na Ruperč vrhu, ki je bil prej v sestavi DO Komunala Novo mesto. S tem je pridobil Novoles dodatne proizvodne prostore, ki jih bo namenil proizvodnji decimiranega lesa plemenitih listavcev in proizvodnji ročnih opiral za stole in gugalnike. V septembru je bil že usposobljen prostor za decimiranje lesa, trenutno urejujejo okolico obrata za potrebe skladiščenja žaganega lesa. V teku je priprava projekta za proizvodnjo ročnih opiral, ki bi moral biti končan do novega leta.

Delavska sveta TOZD TDP in Žaga sta v petek, 30. septembra, sprejela pomemben sklep, ki so ga pripravile strokovne službe. Gre za reorganizacijo obeh tozdov, katere namen je doseči, da se faza obdelave in priprave surovin spravi v tehnološko enoto. Na ta način bomo dosegli boljši servis finalnih TOZD v oskrbi s surovinami. Izboljšala se bo kvaliteta sušenja, zagotovljene bodo planske količine, redna dobava, boljše izkoriščanje naprav in materiala. Reorganizacija je zajela na Žagi sušenje in manipulacijo, ki preideta pod TDP, le-ta se organizira v dva obrata: obrat priprave surovin ter obrat proizvodnje gugalnikov in stolov.

Delegatske vesti

VESTI IZ TOZDOV

TOZD LIPA

16. septembra 1983 je bila seja DS TOZD, na kateri so Antona Šobo ponovno (za dobo 4 let) imenovali za direktorja TOZD, sprejeli spremembe sporazuma o združitvi v Ljubljansko banko in spremembe statuta te banke, sprejeli spremembe temeljev plana SIS elektro-gospodarstvo za obdobje 1981—85 ali kontinuiteti do 1990 leta, odobrili študij ob delu na 1. stopnji Biotehnične fakultete — lesarstvo Silvu Miklavžu in Slavic Jordan, obravnavali so nadurno delo v proizvodnji in potrdili nove cene strojnih ur za storitve, ki jih opravljajo občasno. Obravnavali so tudi pomoči KS, gospodarske razmere v TOZD ter gradnjo nove hale v Kostanjevici (dodatni lok).

TOZD IGK

3. oktobra 1983 je bila seja DS TOZD, na kateri so obravnavali aneks št. 2 k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana občinske zdravstvene skupnosti za obdobje 1981—85, spremembe temeljev planov SIS elektrogospodarstva in premogovništva, obravnavali so tudi spremenjene opise del in nalog ter merila UDU, imenovali inventurno komisijo ter reševali reklamacije in pritožbo na sklep disciplinske komisije.

4. oktobra 1983 je bila v temeljni organizaciji na obisku delovna skupina republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije. V razgovoru so sodelovali izvršni odbor sindikata TOZD, vodstveni delavci TOZD ter predstavniki delovne organizacije. Osrednja tema je bila položaj delavca TOZD IGK v sedanjih družbenoekonomskih razmerah. V živahni razpravi smo prišli do ugotovitve, da se je stanje v TOZD IGK po priključitvi k DO Novoles bistveno izboljšalo na vseh področjih kot so: samoupravna in tehnološka organiziranost, nagrajevanje po delu, delovanje samoupravnih or-

ganov in družbenopolitičnih organizacij itd. Veliko pozornost smo namenili tudi izvajanju sanacijskega programa, ocenjevali njegovo realnost itd. Celoten razgovor je potekal v prijetnem vzdušju.

TOZD ŽAGA

V petek, 30. septembra, je bila seja DS TOZD. Obravnavali so spremembo organiziranosti TOZD ŽAGA. To je bila osrednja točka dnevnega reda, za katero so porabili največ časa. Na koncu so novo organiziranost potrdili. Poleg tega so obravnavali še spremembe temeljev planov SIS gozdarstva Slovenije in elektrogospodarstvo ter Samoupravni sporazum o ustanovitvi SIS za nafto in plin, ki so ga zavrnil. Sprejeli so samoupravni sporazum o ustanovitvi SIS elektrogospodarstva in premogovništva. Obravnavali so obrambni načrt in varnostnopolitično oceno TOZD, imenovali inventurne komisije, poslali 10 delavcev na zdravniško zdravljenje, potrdili nabavo nekaterih osnovnih sredstev, določili cenorabljenim materialom in obravnavali poročilo o prodaji drv delavcem iz drugih TOZD.

TOZD TG DVOR

Seja DS TOZD je bila 3. 10. 1983. Na seji so obravnavali proizvodno problematiko in sprejemali samoupravni sporazum. Poleg tega so obravnavali tudi poročilo o bolezninah v prvem polletju.

TOZD TDP

Na seji DS TOZD so 30. 9. 1983 obravnavali predlog nove organiziranosti TOZD in ga sprejeli. Imenovali so tudi inventurne komisije. Za ostale točke dnevnega reda jim je zmanjkalo časa. 26. 9. 1983 je samoupravna delovna skupina Fina II. obravnavala problematiko novega delovnega časa.

SOZD UNILES

30. 9. 1983 je bila seja DS SOZD Uniles. Obravnavali so polletno bilanco, informacijo o dosedanjih aktivnostih pri integraciji Lesne Slovenj Gradec v SOZD Uniles, poro-

očilo o poslovanju interne banke Lesnina, kadrovske zadeve in druge tekoče zadeve.

O polletnem obračunu se je razvila živahna razprava, v kateri so sodelovali predstavniki Lesnine, Marlesa in Novolesa. Tovariši iz Marlesa so opozorili na kritično situacijo v lesni industriji in v njihovi delovni organizaciji. V delavskem svetu je bilo dogovorjeno, da se s tem seznanijo skupščino SR Slovenije in sicer zbor združenega dela.

VESTI IZ OBČINE

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE —

V ponedeljek, 26. septembra, je zasedal družbenopolitični zbor občinske skupščine, v sredo, 28. septembra, zbor združenega dela in v četrtek, 29. septembra, zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine Novo mesto.

Na sejah zborov so obravnavali:

— gospodarjenje v občini Novo mesto v prvem polletju letos

— uresničevanje delegatskega sistema

— poročilo o izvajanju kadrovske politike in druge točke, ki niso toliko pomembne.

Na gradivo o polletni bilanci so imeli delegati skupščine pripombe, da je poročilo precej optimistično in da so razmere dosti bolj kritična (premajhen izvoz, splošna nelikvidnost, divjajoče cene itd). Občinski sindikalni svet je opozoril na nekontrolirano rast cen in zahteval zaostritev odgovornosti.

Na ostala gradiva ni bilo bistvenih pripomb. Zanimivo, da na seji zbora združenega dela ni nobena delegacija sprožila vprašanje delovnega časa, ker je sedaj ena najbolj obravnavanih tem med delavci.

Seja občinske zdravstvene skupnosti

V torek, 4. oktobra je bila seja občinske zdravstvene skupnosti.

TOZD TPP

5. 10. 1983 so imeli izvršni odbor sindikata TOZD, na katerem so obravnavali stališča občinskega sveta ZSS Novo mesto, spisek interesentov za drva, socialno problematiko, družbeno-politično izobraževanje, ozimnico in proizvedno problematiko. 4. 10. 1983 je bila seja osnovne organizacije ZK, kjer so obravnavali proizvodno problematiko in poročilo občinskega komiteja ZK.

Na seji so obravnavali:

— poročilo o zdravstvenih seznamih in preventivnih obolenjih v OZD

— poročilo o izvajanju samoupravnih aktov

— poročilo o polletnem poslovanju

— ugotavljali kvorum za sprejem aneksa št. 2

— sprejeli sklep o pripravi dolgoročnega plana

— poročilo o stanju v bolnišnici po reorganizaciji

— poročilo o odsotnosti z dela

— dopolniti delovni program skupščine.

Konferenca delegacij naše DO se je sestala 30. septembra in ni imela bistvenih pripomb na gradivo.

Seje skupščine občinske skupnosti za zaposlovanje

V sredo, 5. oktobra je bila seja občinske skupnosti za zaposlovanje

Na seji so obravnavali:

— poročilo o uresničevanju načrtov zaposlovanja v prvem polletju letos

— poklicno usmerjanje v skupnosti za zaposlovanje

— polletno realizacijo finančnega načrta občinske in medobčinske skupnosti in sredstev za štipendiranje

— obravnava samoupravnega sporazuma o socialno varstveni pomoči

— druge zadeve

Konferenca delegacij naše delovne organizacije se je sestala 3. oktobra in ni imela bistvenih pripomb na gradivo.

Hočete, da ljudje o vas dobro mislijo? Tedaj nikarte sami o sebi lepo govoriti.

Pascal

Kdor želi ugoditi vsem, je neumen ali pa bo postal neumen.

J. Gotthelf

NOVOSTI

V TOZD TG Dvor zadnje čase vlada takorekoč izredno stanje. V marcu je bila sklenjena pogodba za izdelavo stolov za švedskega kupca. Švedska je dežela, ki zahteva izredno kvaliteto izdelkov. Izbira programa ni bila najbolj posrečena. Vseskozi so bile težave ob proizvodnji: močno je „škripalo“ pri kooperaciji, surovini in prostoru. Elementi iz kooperacije so bili dobavljeni z veliko zamudo, surovina je bila hrast, ki zahteva drugačno obdelavo kot bukev, prostor za delo pa je že tako pretesen. V takih razmerah je nujno prišlo do časovne zamude, ki je sprožila hudo nezadovoljstvo pri kupcu. Prav ob tej priložnosti se je pokazala visoka stopnja solidarnosti delavcev v Novolesu. Ko se je razvedelo za hudo časovno stisko na Dvoru, so priskočili na pomoč delavci iz TOZD TDP in TPP, ki v popoldanskem času pridno pomagajo pri sestavljanju omenjenih stolov. Enako pridno pomaga tudi tozdova režija. Take akcije so vsega spoštovanja vredne.

29. septembra je bil pionirski dan. Ob prazniku mladih ni odveč, če se spominimo poslanstva šole, ki usposablja mlade za življenje. Novoles je pokrovitelj osnovne šole v Vavta vasi. V tej šoli pridobiva skupno 365 učencev prvo temeljno znanje, od tega jih je dobra polovica (53,4%) „Novolesovih“. Po izjavah ravnateljše šole, tovariša Jokiča, so odnosi med šolo in Novolesom dobri, meni pa, da bi jih lahko še izboljšali. Predvsem naj bi učenci v večji meri spoznavali proizvodno delo in ga bolj znali ceniti.

REKI

Vljudnost je državna obveznica srca, ki pogosto daje toliko večje obresti, kakor negotovjeji je kapital.

L. Boerne

Razgovor s članom KPO

Ko sem dobil nalogo, da za to številko glasila povprašam inž. Mirka Pečarja, člana KPO za razvoj in investicije, o aktualnih dogodkih na področju, ki ga po službeni dolžnosti pokriva, se je kmalu izkazalo, da to ne bo tako enostavno, saj ga skoraj ni moč „uloviti“. Stalno je na poti. Če pa je že v svoji pisarni, je stalno zaseden.

Kljub vsemu me je prijazno sprejel in na prvo vprašanje, kdaj je prišel v Novoles, odgovoril:

„Leta 1959, 15. marca, sem nastopil v službo v Novolesu kot tehnični direktor podjetja. Pred tem sem bil zaposlen kot direktor gozdarsko-lesne poslovne zveze v Novem mestu, v kateri je bil predsednik upravnega odbora tov. Jože Knez. No, ko je on takrat prevzel mesto direktorja Novolesa, je prišlo tudi do kadrovske spremembe, ki sem jo omenil.

Takrat je bil Novoles še izredno majhen kolektiv. Obsegal je Sotško, Žago Straža, Parketarno Straža, in Tovarno igrač v Novem mestu.

Moj prihod v Novoles časovno sovpada z gradnjo Tovarne vezanih plošč, ki so jo takrat imenovali kombinat. Treba je namreč vedeti, da je bil sicer pripravljen elaborat o kombinatu Novoles, katerega del je bila tudi TVP. Ta elaborat, ki je bil izdelan že nekoliko let poprej, je obsegal tudi izgradnjo tovarne viskoze, katere lokacija je bila predvidena v Prečni, izgradnjo obrata talnih oblog (predvsem parketarne), novo žago, tovarno drobnega pohištva itd.

Ker ni prišlo do gradnje tovarne viskoze, bi lahko rekel, da se je celotna izgradnja kombinata nekoliko spremenila. Za Dolenjsko in reko Krko pa je bil izpad gradnje omenjene tovarne dober, saj je Krka ostala prav zaradi tega med najčistejšimi rekami v Sloveniji. Naj kot zanimivost povem, da je bila cena celotnega projekta izgradnje kombinata z rekonstrukcijo Novolesa takrat šestnajst milijard dinarjev.

Leta 1959 so prav v času mojega prihoda sklepali pogodbo z izvajalci del v zvezi z izgradnjo TVP. Tu velja omeniti, da se je gradnja pričela 15. aprila 1959, že 29. novembra pa je iz TVP prišla prva vezana plošča. Kako in s kakšno zagnanostjo smo delali takrat, je težko na kratko opisati, vendar že podatek o izgradnji dovolj jasno govori o tem. Naj

omenim, da so hkrati pričeli graditi v Jugoslaviji še dve tovarni vezanih plošč, ki pa so pričele delovati veliko kasneje.

Tistega časa gradnje, za katerega je bilo značilno, da se je bilo lahko dogovarjati, dogovoriti in da je dogovorjeno tudi držalo, se spominjam nekako z nostalgijo. Delo je potekalo v treh izmenah in spominjam se, da sem spal na deskah v kotlovnici samo zato, da sem bil, če je bilo potrebno, ves čas na razpolago. Vseh teh naših naporov se spominjajo starejši delavci iz CRD in mehanične delavnice.

Po zaključku del v TVP sem sodeloval v pripravi preselitve tovarne igrač iz Novega mesta in seveda pred tem pri izgradnji TDP, kar je bilo uresničeno leta 1963. S tem je Novoles stopil v eno od pomembnih faz tehnične usposobljenosti za visokokvalitetno obdelavo bukovega lesa.

Z pričetkom izdelovanja foteljev, stolov in gugalnikov smo prešli, kot sem dejal, od izdelovanja igrač na najbolj zahtevno obdelavo lesa.

Vedeti je namreč treba, da je gugalnik, ki zahteva v povprečju pri svojem nastajanju od 170 do 190 delovnih operacij, eden od vrhov

obdelave lesa, tako po tehnološki zahtevnosti, kot po zahtevnosti pristopa in znanja. Po podatkih, ki jih imam, lahko trdim, da je sedaj TDP največja tovarna gugalnikov na svetu.

Pomembna prelomnica v razvoju Novolesa, pri kateri sem bil tudi navzoč, je bila v letu 1969, ko je Novoles kot eden redkih tovarov v Jugoslaviji kandidiral za kredit mednarodne banke za obnovo in razvoj. Ta kredit v znesku 760.000 dolarjev je bil za tiste čase izredno velik. S tem denarjem smo rekonstruirali TVP, izpopolnili TDP, zgradili novo žago, postavili novo kotlovnico z generatorjem in s tem postali neodvisni glede na zunanje vire električne energije. Lahko trdim, da je glede na to Novoles dobil v veliki meri novo podobo. Poudariti pa je pri vsem tem potrebno, da je kljub vsem

rekonstrukcijam, ki sem jih omenil, tekla proizvodnja neprekinjeno.

Če bi skušal oceniti takratni kredit, katerega pozitivna posledica je današnji Novoles, z današnjo vrednostjo denarja, bi to znašalo 7,5 milijona dolarjev."

Vaše delo je bilo izredno pestro. S čim pa ste se potem še ukvarjali?

„Ker se je pokazala potreba, sem na nasvet takratnega direktorja J. Kneza prevzel komercialno, kjer sem bil direktor tri leta. Z nadaljnjim razvojem Novolesa in organizacijskimi spremembami, ki so spremljale ta razvoj, je prišlo do osnovanja primarnega, finalnega in kemijskega sektorja. Takrat mi je bilo zaupano vodenje finalnega sektorja.

V obdobju uveljavljanja ZZZD in ustanavljanja TOZD sem opravljal delo direktorja DSSS, vodil investicije in bil hkrati namestnik glavnega direktorja DO Novoles.

Pred nekako štirimi leti, ko je odšel tov. Šulin, me je tov. Knez zaprosil, če bi prevzel še finance. Tako sem se spoznal še z enim izredno pomembnim področjem dela, kajti vedeti je treba, da je „trgovanje z denarjem“, če temu lahko tako rečem, izredno pomembno. Nepoznavanje finančnih tokov ima namreč lahko za posledico, da živi DO slabše kot dejansko dela in zasluži.

Ko se je v naši DO osnoval KPO, sem pokrival področje poslovnih povezav. To je pomenilo kompletno zunanjo dejavnost razen komercialne (predstavljanje DO Novoles v različnih organih in institucijah, od zbornic do bančnih ustanov itd.)

Ob formiranju novega KPO v zadnjem obdobju pa mi je bilo zaupano delo člana KPO za razvoj in investicije."

Ing. Pečar, kaj menite o našem razvoju?

„Naj uvodoma povem, da ločimo razvoj izdelkov in razvoj tehnologije. Z našim razvojem, ki smo ga začeli skromno, smo šli najprej na razvoj tehnologije in danes se razvojni oddelek lahko pohvali, da ima izdelane kompletne tehnološke načrte za enajst novih tovarov. Za te načrte menim, da so na dokaj visoki strokovni osnovi. Jasno pa je, da bo prišlo pred uresničitvijo teh načrtov do revizije, saj čas prinaša vedno nekaj novega.

Pri razvoju izdelkov je največ narejenega na področju kemije. Kot je znano, se je Novoles delno preusmeril v kemijo (TOZD TAP in TKO), kar se je pokazalo za zelo

uspešno. No, in prav tu gre za nov izdelek kerakril (Novolesovo ime za asterite). V svetu izdelujeta le dve tovarni ta izdelek, ki se uspešno

(Nadaljevanje na 8. strani)

Ob tednu gozdov

LESNA INDUSTRIJA IN GOZD

Od vseh dobrin, ki jih daje gozd, je najotiplivejša korist les. Tega pa posekamo le toliko, kolikor dovoljujejo gozdnogospodarski načrti. S posekom lesa je dana osnova za obstoj lesne industrije, ki se je zlasti po zadnji vojni tako močno razvila, da je potrebno manjkajoči les pripeljati iz sosednjih republik, ali pa celo uvažati, predvsem iz Afrike.

Gozd daje kruh približno 15.000 družinam gozdnih delavcev in 36.000 družinam delavcev v lesno predelovalnih obratih v Sloveniji.

Les je tvorina, ki je kot nalašč ustvarjena za človeka. Je ravno prav mehka in trda, da je v zgodovini človek lahko izdelal prvo orodje in z njim začel obdelovati zemljo. Lok, puščica in kij so mu služili za varovanje življenja in imetja ter mu hkrati pomagali kot lovcu do potrebnega živeža.

Odkar je človek poznal ogenj, je z nakladanjem lesa na ognjišče skrbel za toploto in luč. To so bili šele skromni začetki izkoriščanja prednosti lesa, ki jih je človek vedno bolj spoznaval, oblikoval, obdeloval in našel vse mogoče načine uporabe. Od skromnih lesenih bivališč do bleščečih, z lesom

obdanih salonov, od škodlaste kritine do najfinejšega papirja, od kolovrata do špirita pa od drevaka do največje jadrnice si kljub poplavi raznih nadomestkov današnjega časa brez lesa ni moč zamišljati.

Kot po vsej Evropi, je razvoj uporabe lesa tudi na Dolenjskem šel slično pot. Poraba drv v glažutah in fužinah je bila v preteklosti edina oblika izkoriščanja lesa, industrializacija pa je prinesla velike spremembe v porabi lesa.

Že v prvem „Gozdnem redu za Vojvodino Kranjsko“ iz leta 1771 je zapisano, naj se poraba lesa za kurjavo in gradnjo zmanjša ter nadomesti z drugimi materiali (premog, šota, glina, kamen).

Zapisano je tudi:

- da je les splošno gospodarska dobrina,
- da je nenadomestljivo gradivo in kurivo,
- da je treba iskati najboljšo uporabno vrednost.

Vsi ti napotki so pripeljali do nove uporabe lesa. Leta 1865 zgrajena žaga v Soteski je pomenila velik premik. Kmalu za njo, posebno pa z izgradnjo železniške proge Ljubljana — Novo mesto in odcepom v Stražo, so bile zgrajeni žagi v Rogu in v Straži. Po drugi svetovni vojni, ko je bilo treba porušeno domovino hitro obnoviti, je prav lesna industrija prevzela veliko breme kljub temu, da je bila med vojno ta veja industrije najbolj uničena. Na novomeškem območju sta takrat obratovali dve žagi. Že 7. 9. 1945 je zopet začela ob-

ratovati žaga v Soteski, kasneje pa še žaga s parketarnico v Straži. V Novem mestu je leta 1947 začela z obratovanjem Tovarna lesne galanterije TIN. Od prvotno 60 zaposlenih v Soteski je že v letu 1947 v LIP-u delalo 240 ljudi. 1954 je nastal Novoles, ki je zaposloval 543 ljudi. Razvoj je bil nato zelo nagel. 1959 je bila zgrajena Tovarna vezanih plošč, ki je pokazala na povsem novo vrednost bukovega lesa. 1964 pa se je TIN preselila v Stražo, in nastal je sedanji TOZD Tovarna drobnega pohištva. 1968 je bila zgrajena Tovarna stilnega pohištva. Oba obrata ob uporabi bukovega lesa sta odprla nova vrata v lesni industriji. 1970 je bil pripojen Opremales (TOZD TPP), ki je začel delati 1952. Poleg omenjenih TOZD delajo v Novolesu še: TOZD na Dvoru TGD od leta 1974, v Trebnjem TAP od leta 1974, v Brestanici TOZD SIGMAT od leta 1976, v Metliki TOZD TKO od leta 1976, TOZD BOR v Krškem od leta 1979, v Kostanjevici TOZD LIPA od leta 1979 in v Račjem selu TOZD IKG od leta 1981 ter obrat na Ruperč vrhu od leta 1983. Novoles šteje sedaj skupaj z delavci, ki so organizirani v TOZD skupnega pomena: Blagovni promet, Tehnično energetske storitve in DSSS, skupno 2729 delavcev.

Les, ki ga v Novolesu predelujemo v visokokvalitetne izdelke, prodajamo doma in na tujem. Letošnji gospodarski načrt predvideva 4.472 milijonov din celotnega prihodka. Od tega je izvoza za 15.708.000 dolarjev, uvoza

repromateriala, surovin in opreme pa je za 5.379.000 dolarjev.

Proizvajamo v tovarnah na strojih, ki so iz leta v leto bolj izrabljeni, zato z vedno večjimi stroški in težavami držimo korak z drugimi predelovalci lesa. Kljub temu se nam zaradi splošnih gospodarskih težav pri nas še ne obetajo lepši časi pri modernizaciji opreme, vsaj nam je skoraj onemogočen nakup potrebnih strojev v tujini.

Kot povsod v svetu je tudi pri nas lesna industrija velik proizvajalec lesnih odpadkov vseh vrst, od kosovnih odrezkov do najfinejšega praha. Samo v Novolesu je teh odpadkov nad 50.000 ton, v ostalih lesno industrijskih obratih na Dolenjskem pa še dodatnih 10.000 ton. Večino odpadkov koristno uporabimo v lastni toplarni. Nekaj odpadkov oddamo za proizvodnjo celuloze in iveric, vednar nam ostaja še vedno približno 15.000 ton, ki bi jih lahko zelo koristno uporabili za ogrevanje večjih porabnikov (šole, bolnice itd.), ki bi imeli prirejene kurilnice na to vrsto goriva. Približno 4 tone lesnih odpadkov nadomestijo 1 tona uvožene nafte. Lahek račun nam pove, koliko zasluženih deviz uporabimo za kurjavo, ki bi lahko bila nadomeščena z lesnimi odpadki, ki zdaj gorijo po žagah in lesnih obratih kot večna luč. Pri naših dveh TOZD: LIPA in BOR sedaj gradimo kotlarni na lesne odpadke, ki bodo nadomestili porabo dragega goriva — kurilnega olja.

Vsa ta velika odvisnost in povezanost lesne industrije do lesa in gozda nam nalaga še večje naloge. Več strokovnosti in ljubezni do lesa bo potrebno, da dosežemo boljše izkoriščanje in večjo storilnost. Več osveščenosti pa potrebujemo mi vsi, da obvarujemo gozdove propadanja z neodgovornimi posegi v naravo, z industrijskimi odplakami, škodljivimi plini in osebnim napačnim ravnanjem. Dojeti moramo, da ne živimo samo gozdarji in lesarji od gozda, ampak vse človeštvo, saj nam gozd z ostalimi funkcijami, ki jih ima, lahko zagotovi življenje, kakršnega si želimo in kakršnega želimo tudi svojim znancom.

BOŠTJAN JAPELJ

Motnje v delovni skupini

Preden spregovorimo o motnjah, ki jih „čezmerno“ pitje prinaša v delovno skupino, si moramo predočiti tri spoznanja, brez katerih ni mogoče imeti pravega pristopa do kakršnihkoli vprašanj v zvezi z alkoholizmom na delovnem mestu.

1. Alkohol postopoma maliči človekov značaj, ne glede na to, kako dober človek je bil nekoč, in spreminja njegovo vedenje, da je čedalje bolj neprijetno.

2. V alkoholikovi duševnosti deluje avtomatsko, ne da bi se za to kaj trudil, obrambni mehanizmi, s katerimi se kolikor najbolj možno prikriva alkoholno propadanje tako pred okolico kot pred alkoholikom samim.

3. Težave in motnje zaradi pitja se čutijo najprej v zakonu in družini, na delovnem mestu pa jih alkoholik ponavadi lahko dolgo prikriva tudi tako, da se kaže kot prizadeven in ubogljiv delavec.

Iz teh spoznanj sledi, da se vidnejše motnje zaradi čezmernega pitja v delovni skupini ne pojavijo kar takoj, marveč ponavadi šele po daljšem obdobju alkoholizma, ko je delavec osebno zelo zelo propadel in se ugoden čas za uspešno zdravljenje nagiba že zelo na dvanajsto uro. To seveda ne pomeni, da se prej alkoholizem ni kazal tudi v delovni skupini. Gotovo se je. Tisoč drobnih znakov je bilo v vedenju alkoholika in tisoč drobnih prekrškov je delal, le sodelavci in predpostavljani v večini primerov na to niso pozorni, če si že namenoma ne zakrivajo oči, ker ne znajo, ne morejo ali si ne upajo ukrepati, kot bi bilo prav.

Delovne skupine se druga od druge zelo razlikujejo in usoda delavca, ki čezmerno pije, je zelo odvisna od tega, kakšna je njegova delovna skupina; ali je taka, da ga bo pravočasno znala tovariško prisiliti na zdravljenje, ali pa je v začetku brezbržna do njegovega pitja, potem pa navidezno tovariško trpi njegove prekrške in ga pusti propadati.

Če vzamemo, da je v neki delovni skupini okrog 20 delavcev, je po statistični verjetnosti v njej 2 do 6 alkoholikov in še nekaj čezmernih pivcev.

To seveda ne pomeni, da jih je v vsaki delovni skupini prav toliko, v nekaterih jih je najbrž

precej več, v drugih pa manj, v kakšni tudi nobeden.

Za urejeno delovno skupino pomeni alkoholik hudo motnjo in velik nered. Vsak v njej ima svoje delo, skupinovodja ima tisoč skrbi, da bo delo potekalo usklajeno z drugimi skupinami, z roki, ki so vedno kratki, ga priganjajo, z dobavo materiala, delov, podatkov, načrtov itd., z razdeljevanjem, nadziranjem dela in podobnim. Samo en alkoholik v taki skupini mu da več dela in skrbi kot devetnajst drugih delavcev: večkrat ga nepričakovano ni na delo, ker ima mačka in njegovo delo, po navadi je to najnižje in najbolj umazano, mora prevzeti nekdo drug, seveda ne „preveč rad“. Ali pa pride na delo s precejšnjo zamudo in jezi vse, ki so morali začeti delati ob določeni uri. Naskrivaj odhaja z delovnega mesta v bližnji bife in naj ga išče telefon, vodja ali sodelavec, vsak se jezi, ker ga „nikdar“ ne najdeš na mestu“. Če je vinjen na delovnem mestu, seveda ne more biti z njim nič za delo, pogosto pa so taki tudi zelo neprijetni, prepirljivi, vse hočejo najboljše znati, najbolj zabavljajo čez slabo organizacijo, vse gre zanje narobe, zgori se tudi, če slabo organizacija, vse gre zanje narobe, zgori se tudi, da si najdejo skrivni prostor in breskrbno zaspijo, ne ozirajo se, kakšna škoda se dela pri stroju, ki teče, da drugi ne bi opazili, da ga ni.

Pri zdravljenju pridejo neredko na dan prav neverjetne reči, ki jih pripovedujejo zdravljenji o sebi in o svojem delu. Tako je nedavno eden od njih povedal, da je zadnji dve leti pred zdravljenjem zjutraj prišel na delo, že kako uro nato pa odšel v bife, da je dolil vase potrebno količino alkohola, malo delal in se potikal okrog ali pa odšel „bolan“ domov. Le ko je bil „na bolniški“, ni delal tako. In ni bil malo: v prvih sedmih mesecih zadnjega leta je bil skoraj pet mesecev! Vsi so nad njim tarnali, na zagovor ga pa nihče ni poklical prej, ko še ni tako propadel.

Od delovne skupine je torej odvisno, koliko registrira motnje v svoji sredi zaradi čezmernega pitja. Če v njej ni reda, če ni dobre delovne discipline, potem skupinovodja in sodelavci „prezro“ prekršek in motnje, ki jih povzročata vedenje delavca, ki čezmerno pije. V

taki skupini tudi ne bi imel nihče moralne moči, da bi zahteval od alkoholika brezpogojen delovni red in disciplino. Še posebno to velja za delovno skupino, kjer čezmerno pije vodja. Skratka, delovna skupina, ki je kot celota v neredu, ne more opaziti motenj pri delu zaradi „čezmernega“ pitja.

Neredko pa se srečamo tudi pridno in urejeno delovno skupino, v kateri nekdo „čezmerno“ pije. Toda vodja in sodelavci v njej so nevedni glede alkoholizma, sicer pa dobrosrčni in sodelavec se jim „smili“, da bi ga strogo prijemali ali celo pošiljali na disciplinsko obravnavo. Zato trpijo ob njem, prikrivajo njegovo pitje

in prekrške, ga potihoma prosijo in previdno opominjajo, naj se vendar malo pazi in se drži....

Alkoholno propadanje pa gre medtem svojo pot in zapiti sodelavec ne more več sam nič proti temu, tudi če bi rad. Odvisnost je že daleč močnejša od njega. Če se njegova „dobra“ delovna skupina ne bo pravočasno osvestila in poučila o pametnem ravnanju z alkoholikom v delovnem razmerju, bo njihov sodelavec moral pač tako propasti, da mu ne bo več prave pomoči. Nesposoben za delo in za sožitje bo morda prek invalidskega postopka v najboljših letih pristal v onemoglem brezdelju na robu družbe.

Kamp v Njivicah

Letna sezona 83

Končana je sezona letovanja, čas sonca, vročine in dopustov. Prišel je čas, da pregledamo, kako smo letos letovali v naši delovni organizaciji.

Delavci so lahko letošnji dopust preživeli v naslednjih obmorskih letoviščih: Červarju pri Poreču, Savudriji, Nezezinah na Malem Lošinj in v Njivicah na otoku Krku.

Do letošnje sezone smo imeli vsakoleten zakup preko turistične agencije, letos pa smo to opustili in svoje zmogljivosti razširili z nakupom 12 prikolic. Tako smo pridobili 60 novih postelj. Vse prikolice smo namestili v Njivicah na otoku Krku. V letošnji sezoni smo v delovni organizaciji razpolagali s 93 posteljami.

Še nekaj turističnih podatkov:

— v letošnji sezoni je imelo možnost letovanja 171 družin, v vseh kapacitetah pa je letovalo 141 družin, kar je 82 odstotna zasedenost. Zmogljivosti so bile polno zasedene v juliju in avgustu, slabo pa so bile zasedene v juniju in septembru.

— letovali so 203 naši delavci. Skupaj z delavci TOZD TGD, TAP, BOR in Lipa, ki si letovanje organizirajo sami, letuje v Novolesovih kapacitetah v sezoni 10% delavcev. Glede na to, da smo v letu 1983 povečali kapacitete, ni moglo letovati le približno 20 prosilcev. Leta nazaj nismo mogli zagotoviti letovanja tudi do 50 prosilcem.

V Novolesu bi bilo potrebno zagotoviti še približno 15-20 postelj, da bi letovanje lahko zagotovili vsem prosilcem.

Splošna ocena letovanj v letu 1983 je zadovoljiva, so pa v naših letoviških zmogljivostih potrebna nekatera popravila (beljenje, premazi s sadolinom, zamenjava inventarja). Glede na majhno število postelj, ki jih premoremo v delovni organizaciji, se moramo zavzemati za to, da v naslednji sezoni pridobimo več novih kapacitet ter tako omogočimo letovanje še večjemu številu naših delavcev.

R. L.

Vzdrževalci – večja produktivnost

POVEZANOST VZDRŽEVALCEV OMOGOČA VEČJO PRODUKTIVNOST DELA

Vzdrževanje sredstev za delo je v vsaki delovni organizaciji nujna dejavnost. Dobro organizirana in usposobljena vzdrževalna funkcija ima zelo velik vpliv na normalen potek proizvodnega procesa, saj je potrebno zagotoviti čim manj zastojev strojev s čim manjšimi stroški. V večini delovnih organizacij so še do nedavnega obravnavali vzdrževanje kot „nujno zlo“ ali kot nekakšno stransko dejavnost. Namesto da bi se vzdrževalci enakopravno vključili v reševanje proizvodne problematike, so bili potisnjeni v ozadje. Tako je vzdrževanje potekalo stihijsko, zastoji proizvodnje pa so bili zaradi neorganiziranega dela iz dneva v dan večji. Vzdrževalci so bili vse preveč osamljeni. Razvijanje vzdrževalne funkcije je bilo odvisno izključno od razumevanja in odločitev vodstev delovnih organizacij.

Iz teh razlogov so se vzdrževalci pričeli povezovati s sosednjimi in sorodnimi delovnimi

organizacijami, saj so imeli podobne probleme. Pričela se je rojevati misel, da bi se širše organizirali in s skupnimi močmi dali vzdrževanju tisti status, ki mu v proizvodnji tudi pripada. Tako je bilo leta 1975 ustanovljeno Društvo vzdrževalcev Slovenije (DVS). V društvo so trenutno včlanjeni predstavniki okrog 70 delovnih organizacij. Izvršni odbor društva šteje 23 članov, tako da je pokrito celotno območje Slovenije in zastopana večina gospodarskih dejavnosti. Društvo ima poleg organov, ki jih določa zakon o družtvih, formirani tudi dve delovni skupini in sicer

— delovna skupina za strokovno delo in

— delovna skupina za povezovanje s člani.

Delovna skupina za strokovno delo ima nalogo organizirati strokovne ekskurzije v posameznih delovnih organizacijah, kjer gostitelj najprej predstavi svojo organiziranost in sistem vzdrževanja. Nato se v razpravi izmenjujejo izkušnje, kako se v drugih delovnih organizacijah rešujejo podobni problemi (organiziranost, informacijski

sistem, nagrajevanje itd). Vzdrževalci se med seboj spoznavajo in vzpostavljajo čim tesnejše stike med seboj. To pa v dosti primerih lahko predstavlja veliko pomoč pri reševanju nastalih problemov s področja vzdrževanja.

Ta delovna skupina organizira tudi strokovna predavanja na letnih skupščinah DVS.

Delovna skupina za stike oziroma povezovanje s članstvom je zadolžena za vodenje kronike društva in je hkrati tudi uredniški odbor glasila DVS — VZDRŽEVALEC. V Vzdrževalcu so objavljena poročila o delu IO društva in delovnih skupin, osrednji del je strokovna tema s področja vzdrževanja, na koncu pa še rubrika „Borza rezervnih delov“. V tej rubriki so objavljeni spiski rezervnih delov, ki so za neko delovno organizacijo nekurantni material, druga pa jih nujno potrebuje. Rubrika je doživela izredno ugoden odmev, saj je ta oblika pomoči oziroma sodelovanja v današnjem času, ko se srečujemo z velikimi težavami pri preskrbi z rezervnimi deli.

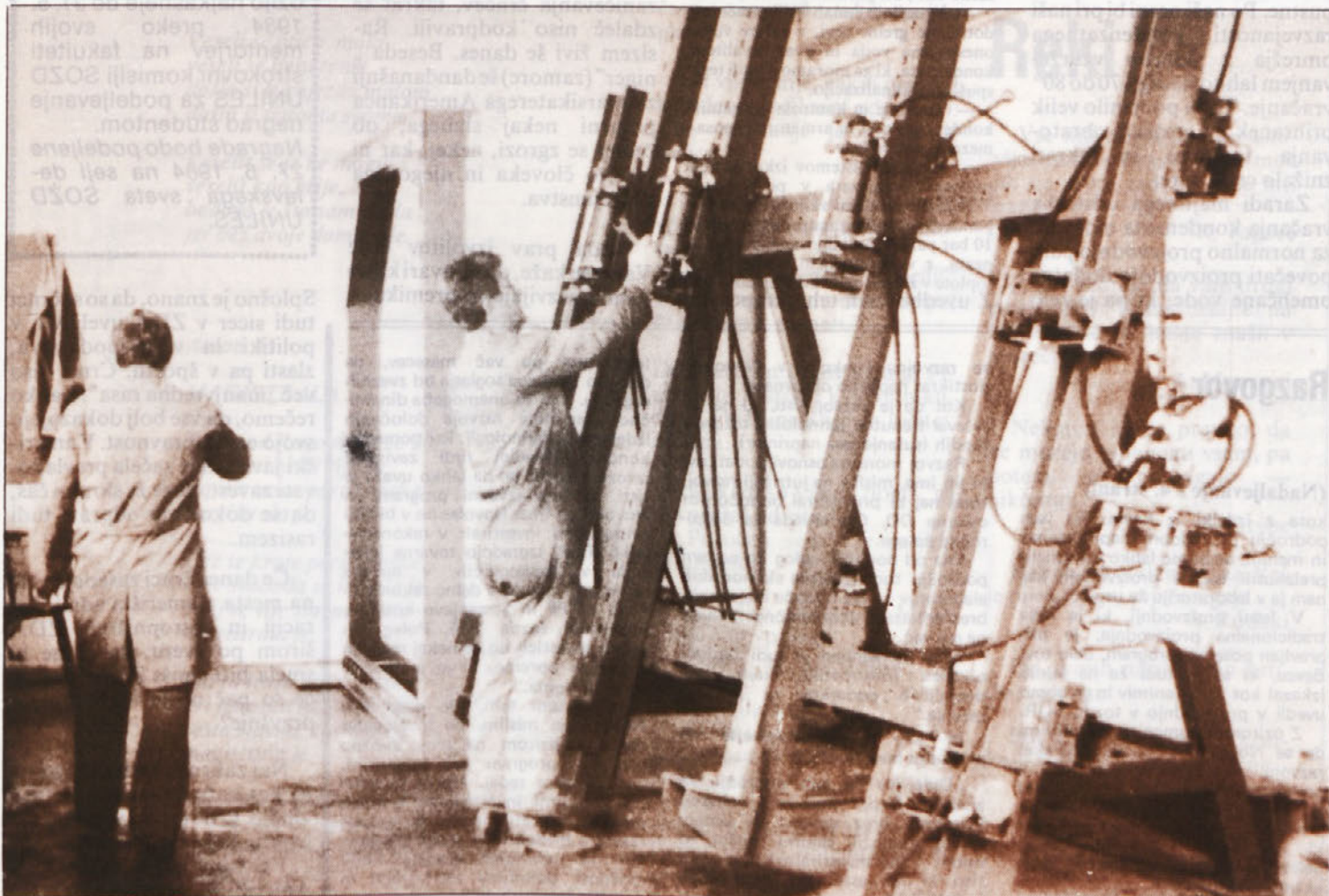
Vse navedeno dobivajo oziroma imajo možnost koristiti člani društva brezplačno. Ker pa je delovanje društva vezano na določena finančna sredstva, so bili pripravljene samoupravni sporazumi o medsebojnem sodelovanju med DVS in OZD (TOZD). Samoupravni sporazum je podpisalo že precej OZD, saj so spoznale, da društvo vzdrževalcev nima samo društveni, ampak tudi velik gospodarski pomen.

V Jugoslaviji so organizirana društva vzdrževalcev v vseh socialističnih republikah in avtonomni pokrajini Kosovo. Že leta 1972 je bilo formirano Združenje za vzdrževanje in organizacijo sredstev za delo YUMO (Yugoslav Maintenance Organisation), ki je 12. 3. 1977 preraslo v ZVEZO VZDRŽEVALCEV SREDSLETVA ZA DELO JUGOSLAVIJE. YUMO je vključena tudi v Evropsko federacijo nacionalnih združenj za vzdrževanje — EFNMS.

Vzdrževalna funkcija je tako pomemben sestavni del proizvodnega procesa, da je vsako drugo leto organiziran evropski kongres združenja, kjer obravnavajo vse novosti in dosežke s področja vzdrževanja.

Član KPO:

Vernig Bojan, dipl. ing.

STISKALNICA OKVIRJEV — stroj, ki so ga izdelali v TOZD TES

O izgubah kondenzata

IZGUBE KONDENZATA PARE V TOZD PRESEGAJO VSE MEJE

Kondenzat pare je oblika izrabljene pare, ki se v toplotnih porabnikih s procesom kondenzacije (ohlajanjem pare v grelnih elementih) spremeni v tekoče stanje in še vedno vsebuje precej toplotne energije.

Sistem vračanja kondenzata je v bistvu takšen, da se iz vseh porabnikov pare zbira v skupnem kondenzatnem zbiralniku in se od tam vrača s pomočjo črpalke nazaj v toplotno. Tu se meša z dodatno vodo iz kemične priprave vode in dogreje s temperaturo okoli 90°C na 106°C ter uporablja za napajanje parnih kotlov. Kondenzat mora biti kvaliteten (bistrega videza in brez trdote) in le takšnega lahko ponovno uporabljamo.

Letos smo v toplarni uvedli stalno meritev količine skupno vrnjenega kondenzata. Ugotovili smo, da se je v juliju vrnilo nazaj 33° in v avgustu le 26° kvaliteta kondenzata. Ta podatek nam pove, da je vzdrževanje kondenzatnih sistemov porabnikov pare v TOZD zelo slabo in da so izgube kondenzata že nedopustne. Po naši oceni bi pri naši razvejanosti kondenzatnega omrežja z dobrim vzdrževanjem lahko dosegli 70 do 80° vračanje. To bi pomenilo velik prihranek pri stroških obratovanja toplarne in hkrati znižalo ceno pare.

Zaradi majhnega odstotka vračanja kondenzata moramo za normalno proizvodnjo pare povečati proizvodnjo dodatne omehčane vode, ki pa je zelo

draga, saj stane 1 m³ omehčane vode okrog 77 din, kar zelo vpliva na povečanje stroškov v toplarni.

Ekonomski efekti:

— Pri predvideni letni porabi pare 94.000 t in pri povprečnem 30% povratku kondenzata (sedanje stanje) moramo dodatno proizvesti 66.000 m³ omehčane vode kar znaša okrog 5 milijonov dinarjev stroškov na leto.

— Pri predvideno možnem 75% povratku kondenzata bi znašali letni stroški za dodatno omehčano vodo le 1,8 milijona din.

— Letni prihranek je zelo velik in bi znašal 3,2 milijona dinarjev ali povprečno 270.000 din na mesec.

Da bi zmanjšali izgube kondenzata in stroške oz. povečali odstotek vračanja na stvarno možno mejo, t. j. 75% moramo sprejeti naslednje ukrepe:

— Pri vzdrževanju v TOZD bi bilo nujno potrebno uvesti sistem preventivnega vzdrževanja vseh parnih porabnikov s posebnim poudarkom na kontroli pravičnega delovanja kondenzatnih loncev. Pri nepravilnem delovanju uha para naravnost v kondenzatni sistem in iz kondenzatnega zbiralnika skozi odduh na prosto.

— Na vseh porabnikih pare, ki nimajo urejenega odvoda kondenzata v kondenzatni zbiralnik, je nujno potrebno urediti povratek (npr. pisarne TSP, del parilnih jam itd.).

— V parilnih jamah TVP zamenjati dotrajane grelne cevi, v katere vdira onesnažena voda in kvari kvaliteto kondenzata, ki ga moramo zaradi tega spuščati v kanalizacijo.

— Tesnenje in kontrola povratnih kondenzatnih cevi in armature iz posameznih porabnikov.

— Uvajanje sistemov izkoriščanja toplote kondenzata v posameznih TOZD z metodami vključevanja ekspanderjev kondenzata pri porabnikih 10 bar pare, s podhlajevanjem kondenzata, z vključevanjem menjalnikov toplote v zbirne vode kondenzata ipd. Z uvedbo vseh teh ukrepov bi

dosegli do 20-odstotni prihranek pri toplotni energiji (pari) in bi bistveno zmanjšali stroške v proizvodnji, hkrati pa bi se v toplarni sprostile zmogljivosti, ki bi omogočale priključitev novih porabnikov na obstoječi sistem.

Veno Bukovec, ing.

Rasizem

Nič ni narobe, če kdaj v naš list zaide tudi kakšna drugačna vest kot so poročila iz lesarstva in zapisniki z različnih sej. Zato lahko povemo, da se je prvič v zgodovini zgodilo, da so letos za najlepšo Američanko izvolili dvajsetletno črnsko dekle Vanesso Williams. In kaj potem, boste rekli, saj to ni nič posebnega. Kaj nas trapite s takimi vestmi, saj imamo že doma zadosti lastnih miss in lepotic, ki se razkazujejo po raznih pogrošnih prireditvah. Vendar pa velja pibiti, da v primeru lepe Vanesse vaš očitnik ni na mestu!

Kdor se še spomni na šolo in zgodovino, ve, da so v Ameriki komaj pred dobrih sto leti odpravili suženjstvo in trgovino s sužnji (spomnite se nedavne TV nadaljevanke, kjer je kot glavni igralec nastopal bokser Muhammad Ali!). Toda rasizma, to je odklanjanja in zaničevanja črncev, takrat še zdaleč niso kodpravili. Rasizem živi še danes. Beseda „niger“ (zamorc) še dandanašnji za marsikatero Amerikanca pomeni nekaj slabega, ob čemer se zgrozi, nekaj, kar ni vredno človeka in njegovega dostojanstva.

Toda prav izvolitev črne Vanesse kaže, da se stvari kljub vsemu razvijajo in premikajo.

Delavski svet SOZD UNILES, LJUBLJANA, Celovška c. 268

RAZPISUJE

nagrade študentom UNIVERZE v Ljubljani in Mariboru za najboljša diplomska dela študentov s področja lesarstva. Za šolsko leto 1983/84 je SOZD UNILES zainteresiran predvsem za naslednje teme:

— proizvodnja slojastega lesa

— pohištvo iz slojastega lesa

— uporabnost lepilnic oz. profilov iz tega materiala

— izboljšave površinske obdelave v proizvodnji lesnega stavbarstva

Poleg tega lahko študentje predložijo tudi druga diplomska dela s področja predelave in oblikovanja lesa, razvoja in ekonomike.

Nagrajena bodo tri najboljša diplomska dela. Posamezna nagrada znaša 10.000.- din. Študentje naj svoja diplomska dela predložijo najkasneje do 31. 5. 1984 preko svojih mentorjev na fakulteti strokovni komisiji SOZD UNILES za podeljevanje nagrad študentom.

Nagrade bodo podeljene 27. 6. 1984 na seji delavskega sveta SOZD UNILES.

Splošno je znano, da so se črnici tudi sicer v ZDA uveljavili v politiki in v gospodarstvu, zlasti pa v športu. Črnici niso več „manjvredna rasa“. Lahko rečemo, da vse bolj dokazujejo svojo enakopravnost. V ameriški javnosti je začela prevladovati zavest, da je že skrajni čas, da se dokončno odpravi tudi rasizem.

Če danes črnici zasedajo vidna mesta v ameriški administraciji in zastopništvih ZDA širom po svetu, zakaj ne bi smela biti „miss ZDA“ črnka, če so pač njene telesne mere pravšnje?

Naj zakrneli rasisti (ki pa jih je, kot kaže, vse manj) še tako vihajo nosove — zmagala sta lepota, in zdrava pamet.

Vse torej kaže, da se tudi v Ameriki nekaj premika . . .

V. Bajc

Razgovor...

(Nadaljevanje s 4. strani)

kosa z izdelki iz kovin. Na tem področju prav dobro napredujemo in menim, da bomo lahko kaj kmalu preizkusili tudi v proizvodnji, kar nam je v laboratoriju že uspelo.

V lesni proizvodnji, ki je naša tradicionalna proizvodnja, je pripravljen poseben program, delo tov. Bevca, ki se je tudi že na sejmju izkazal kot zelo zanimiv in ga bomo uvedli v proizvodnjo v tozdu BOR.

Z ozirom na omenjeno si mislim, da se Novoles ne bo več odrekel razvoju (to se je namreč v preteklosti že dvakrat zgodilo), ker si kaj takega pač ne smemo privoščiti. Razvoju v prid so kadri, ki jih imamo, in tudi pogoji delavnice, učilnice, laboratorij itd.), ki smo si jih ustvarili.

V zvezi z našim razvojem je potrebno podčrtati tudi dejstvo, da

se razvojna funkcija v Novolesu dostikrat napačno obravnava.

Kot da je razvoj tisti, ki naj bi reševal trenutne tehnološke težave v tozdi (sušenje lesa naprimer).

Razvoj mora na osnovi podatkov, ki jih ima, misliti na jutrišnji razvoj, torej naj bi projektiral bodočo pot celotne DO. Gre seveda za dolgoročne naloge.

Ena od bodočih nalog bo na tem področju tudi izdelava ekonomskih elaboratov za vse bodoče ideje, kajti brez dokazane ekonomičnosti danes ne gre več.

Zelo pomemben je tudi bodoči oddelek informatike, kajti brez dosegljivih podatkov ni pravega razvoja.

In kaj je najaktualnejše na področju investicij?

„Omejitev na tem področju so znane. Časi, ko so nekateri investirali brez denarja in potem račun predložili celotni družbi, so minili. Torej investira oziroma gradi tisti, ki ima lastni denar. Ob uvozu investicijske opreme se dostikrat zgodi, da zaradi vedno novih uredb

traja tudi po več mesecev, da dobimo ustrezna soglasja od zveznih organov. Vse to onemogoča dinamično planiranje razvoja določenih izdelkov in tehnologij, kar pomeni v končni posledici tudi zaviranje izvoza. Znano je, da lahko uvažala le tisti, ki ima izvozni program, in Novoles ga ima. Novoles bo v bližnji prihodnosti investiral: v rekonstrukcijo TAP, izgradnjo tovarne kerakila v Radatovičih, v nabavo opreme iz uvoza, v delno rekonstrukcijo in zamenjavo kotlov v kotlovnici tozda TES. Poleg teh večjih investicij bo še nekaj manjših zamenjav opreme, ki jo je možno nabaviti doma.“

„Ob vsem tem,“ je dejal inž. Pečar, „pa mislim, da bi Novoles moral z ozirom na svoj izvozni prodorni program več investirati, kot investira sedaj. Morda je strah pred večjimi investicijami le malo prevelik. Hkrati menim, da bo naš razvoj s pridobitvijo novih strokovnih in tehničnih podlag nudil možnost odločitev za hitrejše in držnejše investiranje.“

V. KASTELIC

Pesniška delavnica

Danes začenjamo uresničevati zamisel, ki se nam je že dalj časa pletla po glavi. Želeli bi namreč spodbuditi ustvarjalnost naših delavcev, saj vemo, da se med nami skriva marsikdo, ki svoje misli in občutke tako ali drugače umetniško izpoveduje.

V današnji številki vam predstavljamo naše pesnike:

Vukašin Adamovič

VRATILA SE LASTOVICA

*Vratila se lastovica
u potkrovlje moga stana,
vratila se lastovica
i cvrkuče svakog dana.*

*Taj cvrkut nije isti
kako što je prije bio,
taj cvrkut nije isti —
u sebi je tugu krio.*

*Lastovica ptico mala
gdje je cvrkut prošlih ljeta,
lastovice ptico mala
došla si iz dalekog svijeta.*

*Veseli se ptico mala
veseli se ljetu tome,
došla si ti gnjezdu malom
došla si ti domu svome.*

*Veselit se ja ne mogu,
veselit kao prije,
badova je što sam došla
jer bez dvoje doma nije.*

Anton Aš

MAGISTRALA

*Tam pod Rogom, Bazo 20,
tam med hribi vije se
slavna cesta partizanska —
magistrala je.*

*Čez te kraje partizanske,
kjer svoboda se kovala je,
zdaj se vije slavna cesta —
magistrala je.*

*Saj to traso partizansko
kri junaška namočila je,
cesta slavna, cesta naša
magistrala je.*

*Spomnimo se hrabrih borcev,
ki jim čast in slava gre,
dali so nam luč, svobodo —
hvala jim za vse!*

Vukašima Adamoviča iz TOZD TDP, Antona Aša iz TOZD TVP in Mileno Medic iz TOZD BLP. Drugič pridejo na vrsto drugi.

Umetniki — NOVOLESOVCI

— na plan! Javite se nam in brez bojazni in sramežljivosti pošljite svoje prispevke na uredništvo našega glasila!

Milena Medic

NOVEMBERSKE INTERPRETACIJE

*Ob večerih smehljajo
sladkobne ustne sanjsko
šepetajo mlade resnice objemajo*

*porumenele liste modrosti
neke stare knjige modrujejo
brezzobe starke včerajnjih dni
spominjajo z otročaji igrice nekakšnih*

*brezpomembnih daril besednjaka ni
konca
ne kraja poljubov gorečih po kotih
mladenkam
žarijo obrazi s somrakovo zarjo svetleje*

*odtajajo sence mnogopomenih strasti
krasnega
mladeniča približuje blodnja daljave
spijo samotno utrinki nelepega kot
nasprotje noči hladne.*

Anekdote

Velika dramatika je neki plešec javno napadel in opsoval. Evripides je nekaj časa mirno poslušal, nato pa je dejal: „Ničesar ne morem reči proti tebi, celo pohvaliti moram tvoje lase, da so o pravem času zapustili tako puhlo glavo.“

Na vprašanje, zakaj ima rad lepe žene, je filozof odgovoril: „To vprašanje je vprašanje slepca.“

Nekoč je Fakon, atenski vojskovodja vzkliknil Demostenu:

„Tebe bodo Atenci še umorili!“
„Da, če bodo ponoreli, tebe pa, če pridejo k pameti.“

Dramatik in pisatelj Luigi Pirandello je stopil k odvetniku, da bi vložil prošnjo za ločitev zakona.

„Kakšni so vaši razlogi?“ ga je vprašal odvetnik.
„Poročen sem“, je zasikal Pirandello.

Angleško pisateljico Marie Carelli so vprašali:

„Zakaj se pravzaprav ne omožite?“

Začudila se je:
„Da bi se omožila? — Doma imam psa, ki zjutraj zarenči name, papigo, ki se ves dan dere, in mačko, ki se vsako noč pozno in tiho priplazi domov. Čemu mi bo potemtakem še mož?“

Človeku, ki se je nenehno bahal samo s svojimi predniki in njihovimi deli, je Swift dejal: „Spominjate me na krompir!“

„Na krompir?“ se je začudil ogovorjeni.

„Tako je! Tudi pri krompirju je vse, kar je najboljše, pod zemljo.“

Reki

Vse hiti naprej, se ne ustavlja, se ne ozira, nobena moč jih ne more zadržati, vse hiti naprej.

R. Tagore

Želite morda, da vam drugi pomagajo? Tedaj delajte na tem, da se ne boste znašli v nesreči.

A. Manzoni

Nekateri ljudje pravijo, da ne morejo pomagati vsem, pa potem ne pomagajo — nikomur.

S. Grybe

Poljub je kotslana voda. Več je piješ, bolj ti pijača ugaja.

A. Rudaki

Do svojih napak smo krivi, do tujih risi.

Pot do blagostanja je kratka — samo preveč je nevarna. Afganistanski rek

Veliko poti je do bogastva, toda večinoma so gnusne.

Bacon

Mala anketa na temo: kultura

Potrebno je, da enkrat preverimo, kako je s kulturo v Novolesu. V ta namen objavljamo pričujočo anketo, ki naj bi dala odgovor na zgornje vprašanje. Prosimo, da anketo izpolnite in posredujete sekretarjem TOZD.

1. Ali menite, da je kultura v Novolesu zadovoljivo organizirana?

a. DA

b. NE

2. Če menite, da kultura ni zadovoljivo organizirana (odgovor b. NE), ali menite, da bi jo treba bolje organizirati?

a. DA

b. NE

3. Ali bi se udeležili kulturnih prireditev, če bi bili obiski organizirani?

a. DA

b. NE

4. Katere vrste kulturnih prireditev bi si želeli ogledati?

a. drame (resne)

b. opere

c. humoristične predstave

d. folklorne (ljudske) nastope

e. ljudske igre

f. drugo, navedite kaj:

5. Kolikokrat na leto bi želeli obiskati kulturno prireditev?

a. enkrat

b. dvakrat

c. večkrat

6. Katere vrste kulturnih prireditev sami obiščite vsaj enkrat v letu?

a. dramo

b. opero

c. ljudske igre

d. folklorne nastope

e. kino

f. drugo, navedite kaj:

g. ne udeležujem se kulturnih predstav

druge podražitve! Torej, tovarišija le mirno kri!

Onega dne sem pogledal, kako ste kaj pri zdravju, če se je bolniški stalež povečal ob trgatvi in če je tudi sicer z vami vse v redu. Ugotovitve so v bistvu zadovoljive, nekaj pa me je vendarle zbadlo v oči. Namreč to, da nekateri zdravniki marsikdaj predpisujejo bolniške izostanke in jih potem vlečejo v nedogled, seveda na račun delovne organizacije. V enem od zdravstvenih domov zunaj Novega mesta je tako dr. NN pri enem od delavcev ugotovil akutno vnetje ne vem že česa in bolniku zabičal, da mora ostati doma na toplem in piti čaje.

Kontrolor bolniške pa možaka ni našel doma, pač pa pri sosedu, ki je kahal žganje. Na kontrolorjevo pripombo, da to

ni prav, je naš bolnik zabrusil: „Dr. NN ve več kot vi. . . . On je rekel, da sem bolan in to drži!“ In res je držalo. Možak je bil bolan in je menda še bolan, saj je bil letos že kar petnajstkrat v bolniškem staležu, pri čemer je zdravnik našel že 12 bolezni (vsaj toliko diagnoz je postavil). Največkrat je ena diagnoza veljala od ponedeljka do petka; čez soboto in nedeljo je bil možak zdrav, v ponedeljek pa spet bolan, vendar pod drugo diagnozo. Zdaj pa res ne vem, kdo koga vleče za nos? Ali pacient dohtarja ali obratno? Ali oba skupaj delovno organizacijo?

Pa brez zamere, ljubi Novolesovci! Hitim, da še ulovim onega dohtarja in grem čez teden v bolniško. Diagnoza je že itak znana: lenitis acuta!

Vaš Pepe Lesoreznik

HUMOR

— VI PRODAJATE ELEKTRIČNO ŽAGO ?

— VAŠA BOLEZEN JE ZELO REDKA. PRAVZAPRAV JE IZUMRLA

— OPROSTITTE DOKTOR. NIČ SE NE ČUDIM, KO PA SEM TAKO DOLGO ČAKAL.

Pepe ima besedo

Ljubi moji Novolesovci! Evo me, spet sem med vami. Upam, da ste tega prav tako veseli kot jaz! Slišim, da dobro gospodarite in da ste toliko pridelali, da ste si onega dne lahko delili minulo delo. Lepo in dobrodošlo, pravim, saj pri teh podivjanih cenah in splošni draginji vsak ficek prav pride. Zagotovo ste zadovoljni in vam, razen cen seveda, nič ne kazi prijetnega zadovoljstva. Potrgali ste, sprešali in že pokušate novino. . . . Oho! Pravite, da niste zadovoljni? Kaj pa vas tare? Delovni čas!? Kako, saj ga vendar niste premaknili in začenjate z delom ob sedmih. Prav to vam ni prav in bi radi prišli na delo ob šestih? Dajte no dajte, ljubi moji, saj vendar ni nič narobe s tem delovnim časom ob sedmih!

Pravite, da boste pozimi prihajali domov v temi in da zato ne boste mogli ničesar več postoriti krog hiše. Saj to ni res, gledano v povprečju. Od doma boste namreč odhajali uro kasneje, tako zjutraj kot popoldne in dosti bo časa, da boste vse naredili, da bo mir pri hiši.

Samo brez jeze — pa bo vse dobro. Predvsem pa pomislite na nedolžne otročičke, ki bi morali sredi zime in ob trdi temi iz hiše in v vrtec. Verjemite mi, da to ne bi bilo v njihov prid in bi sem jim znalo kasneje maščevati. Pa še to! Se vam morda ne zdi, da je to sprenavedanje s spreminjanjem delovnega časa lahko tudi kost, ki so nam jo vrgli, češ le pripravite se ob njej, pri tem pa pozabite na sladkor, olje in vse

Kadrovske vesti

SEPTEMBER 1983

TOZD TVP: prišli: Igor KOŠIR, Franciška JANEŽIČ, Bojana SLAPNIČAR, Danijela KRAŠOVEC, Marija GERBAJS; odšli: Ljuba LEVSTIK, Rado KRŠTINC, Renata KRAMARŠIČ (konec počitniškega dela), Slavica ŠENICA (sporazum), Ivan ŠPRINGER (disciplinska).

TOZD Žaga: prišli: Đorđo ĐUKARIČ; odšli: Marko LOZAR, Ana LUT-HAR, Slavko GAČNIK, Drago KUMELJ, Ferhan KADRIBASIČ, Jožica VIDMAR (vsi konec počitniškega dela), Vinko FORŠCEK (upokojitev), Ignac HOČEVAR (sporazum), Janez HOČEVAR (sporazum), Ivan BRADAC (disciplinska izključitev.)

TOZD TPI: prišli: Anton NOVAK, Vinko VOVK, Igor NOVAK

TOZD BOR: prišli: Boris KOS, Leopold STRITAR

TOZD SIGMAT: prišli: Ivan BOBNIČ, Martin ROSTOHAR; odšli: Danijel ABRAM, Ernest KRAMARŠIČ, Leo PONGRAČIČ.

TOZD IGK: prišli: Alojz BREZNIK, Marko BENE-

DITIČ, Rado **BORŠTNAR,** Stanko **OPARA,** Slavka **PAJK;** odšli: Bogoljub **VIDMAR (JLA),** Ludvik **VIRC (samovoljno),** Milan **KOVAČIČ (sporazum.)**

TOZD TDP: prišli: Stana **MIŠIČ,** Zdenka **PIRC,** Jagoda **MAKSIMOVIČ,** Vera **JAKLIČ,** Jelka **KREN,** Jožica **IRT,** Danica **HRKA,** Robert **ZAJC,** Jože **KUŽNIK,** Marjan **HRVAT,** Jožica **ŠKUFC (iz TOZD TSP);** odšli: Silva **BAN (samovoljno).**

TOZD TSP: prišli: Nevenka **PEIČ,** Vida **KERN,** Milan **ZUPANČIČ,** Franc **LUZAR,** Roman **NOVAK,** Igor **HRVAT,** Stanislav **KNEZ,** Boštjan **JARC,** Vladimir **ČERNE;** odšli: Dušan **KRŠTINC,** Danijela **POVŠE,** Lidija **MUHIČ,** Irena **ZAJC,** Janja **JANEŽIČ,** Emilija **BEDEK,** Tomaž **KREGAR,** Simon **KRAŠOVEC,**

Anica **KASTELIC,** Mira **NOSE,** Ida **DULAR,** Nevenka **PIRKOVIČ,** Igor **RAVBAR (vsi konec počitniškega dela),** Jožica **MURN (sporazum),** Majda **ŠIMENC (sporazum),** Jožica **ŠKUFC (v TOZD TDP).**

TOZD TPP: prišli: Miladin **Đekič;** odšli: Franc **UDOVIČ,** Angelca **KRALJ,** Miha **BRULC (vsi konec počitniškega dela),** Jože **GOLOBIČ (sporazum),** Nevenko **MILANOVIČ (sporazum).**

TOZD TAP: prišli: Jože **PAJK,** Marta **STRAJNAR,** Jože **TOMAŽIN,** Božidar **STARIČ;** odšli: Franc **BARTOLJ (disciplinska izključitev).**

TOZD TKO: prišli: Jelka **RAMUTA,** Suzani **FURJANIČ,** Dragica **BAJUK,** Branko **MIHALIČ,** Boris **BADOVINAC,** Vojteh **KUKMAN,** Ivan **GAŠPERIČ,** Jože **SIMONIČ;** odšli: Bojana **KAMBIČ,** Slavica

STEFANIČ, Jadranka **PRISELAC,**

Maja **WEIS,** Višnja **PULJAK,** Martina **VRA-NIČAR,** Jure **MATEKOVIČ,** Josip **RIBARIČ,** Marija **PRAŠIN (vsi konec počitniškega dela),** Dragica **GUŠTIN (sporazum).**

TOZD TES: prišli: Edi **MERVAR**

TOZD TGD: prišli: Ignac **ŠPELKO,** Bogan **ZUPANČIČ,** Brigita **PAPEŽ;** odšli: Alojzija **BENDE,** Stanislava **PAPEŽ (konec počitniškega dela),** Janez **POTOČAR (sporazum).**

BLP: prišli: Andrej **ŠPORAR**

DSSS: odšli: Jožica **MRŠIČ (upokojitev).**

ŠTEVILO ZAPOSLENI PO TOZD

TOZD	M	Ž	SKUPAJ
TVP	124	175	299
ŽAGA	163	24	187
TPI	64	21	85
BOR	70	18	88
SIGMAT	96	28	124
IGK	87	54	141
TDP	157	232	389
TSP	176	171	347
TPP	137	79	216
IPA	84	5	89
TAP	83	52	135
TKO	68	32	100
TES	115	28	143
TGD	53	60	113
BLP	85	36	121
DSSS	98	101	199
NOVOLES	1660	1116	2776

Bodičke

Najbrž veste...

— da je Krka, tovarna zdravil odstopila svojvinski hram začasnemu kolektivnemu poslovodnemu organu IMV. Na zdravje! (iz Delavske enotnosti)

•••

— kdo je Maister. To smo ugotovili na sindikalnem izletu DSSS, ko smo obiskali znamenito vinsko klet na Janževem hribu v Prekmurju. Ob tej priložnosti vpraša pooblaščen vodil med razlago znamenitosti vinske kleti: „Kdo ve, kdo je bil Maister?“ Na ta način je hotel povečati pozornost gostov, katerih del je bil na enem koncu že kar preveč glasen. Po nekaj trenutkih tišine se oglasi eden navzočih in pravi: „Jaz vem!“ Vodil: „Pa povejte, kdo?“ Navzoči: „To je Mladen Majster, tajnik dis-

ciplinske“. . . . (Opomba: Maister je bil slovenski general, borec za severno mejo, ki je takorekoč na lastno pest zasedel del severovzhodne Slovenije in tako odrinil avstrijsko vojsko. S tem se je ustalila tudi sedanja meja med Avstrijo in Jugoslavijo, čeprav je bila z mirovnim sporazumom pomaknjena veliko niže.)

•••

— da je prišlo med dvema tozdoma do zanimivega sodelovanja. V enem so narisali prototip elementa za izdelek, v drugem pa so izdelovali ta element. Vse lepo in prav. Toda, o nesreča, ki ne počiva!

Ob sestavljanju izdelka ni in ni šlo skupaj. Da bi bila smola še večja, so se nekateri elementi dali sestaviti v izdelek, drugi pa ne.

Kje je napaka? Kako da eni elementi ustrezajo, drugi pa ne? Stroji so enaki?!

Diverzija?

„Šlamparija“?
Neznane sile?

Nič takega! Do te napake je prišlo preprosto zato, ker je tehnolog v prvem tozdu ob navedbi dimenzij narisal skico elementa v pomanjšanih (tanjših) dimenzijah. Tehnolog v drugem tozdu je pa „strokovno“ in „varčno“ skico direktno prenesel na šablono. Šablona je bila tako resda hitreje izdelana, toda, o smola, le delovalo ni. Tako je en stroj delal po stari šablona, elementi iz tega stroja so bili seveda pravi. Drugi stroj je delal po novi šablona in posledice so bile take kot morajo biti.

•••

— da lahko tudi traktorji dobro zaslužijo!

V nekem tozdu so proizvedli toliko neuporabnih elementov, da so jih morali kar straktorji odvažati. Odgovornost!?

ZAHVALE

Sodelavcem in OOS tozda TDP se zahvaljujem za denarno pomoč in izrečeno sožalje ob smrti mojega brata Ivana. Viktor Breznik

Ob boleči izgubi našega dragega ata

Alojza Gašperšiča se iskreno zahvaljujemo OOS DSSS in sodelavcev za izrečena sožalja in podarjene vence.

Hčerki Majda in Lidija z družinama

Ob smrti mojega očeta

Jovana Triviča se iskreno zahvaljujem OOZS tozda TVP za denar, ki sem ga prejela namesto venca. Lepa hvala tudi sodelavcem za denarno pomoč in izrečeno sožalje.

Žaluoja
Nada Tekavec z družino

Nagradna križanka

št. 1

		SLADEK SADEŽ	VRSTA UGANKE	IZDELEK TOMI TG	IRSKA	RIM. BOGINJA JEZE		AVTO. OZNAKA EVROPE		IZVRŠNI ODBOR	NAROD. SKUPINA	
		STARI SLOVANI				PRITR- DILNICA		POKRAJ. V GRČIJI VALOVITI LASJE		WC KAR SE DODELA		
		IME ZNA- MENITEGA ASTRO- NOMA					KOŠAR. TRENER	KOLIČNIK UČINKO. KAK JE NOTAI		MATE- RINŠČI- NA	NEKAJ MI JE...	
PRA- PTIČ	LJUDSKA SODBA	SEVERNO ITAL. MESTO					POČITEK MNOŠ. Ž. IME					
RAZLIČNA SOGLAS- NIKA		NEMŠKA VALUTA		ŽELEŽOV OKSID	ODER						ŽENSKO IME	
KOČIJA ŠKI VSKLIK		OREL V GER. MIT. NAUK O PLOVBI			RED- KOST ARGONAV TSKA LAD.							
AVSTRIJ. ŠMUCAR			DELI JADRNIC HLADNO OROŽJE					NOBO- METNI KLUB				
ATA		HRIB NAD SPLITOM						AVTO. DIRKA Ž. IME				
	AMER. VESOLJ. RAKETA	MESTO PRI OPATIJI		GOLE ANTON			M. IME UTRDBA				AMER. VESOLJ. DRUŽBA	
MALI ZMIKAVT						BEN- CINSKI OVIRE				RIŽEVO ŽGANJE	SESTAVI Š. A.	
EPSKI PRIPO- VEDNIK					REPU. V SZ. ITAL. AVTO.						PLOSK. MERA	
DEL OBLEKE				DEČEK				BOG LJUBENI DS. ZAIM.				
ILOMCA		MARJAN KOZINA		IND. MOTORNH KOLES KARIOVAC				DELNIVE LJUBLJAN NOVICE				
KOSEC LOVRO				ZBORO- VODJI								
SOL (PRVAŠ)		ZNANI MATEMA- TIK								LANTAN		

Rešitve nagradne križanke št. 1 pošljite do 21. 10. 1983 na uredništvo v DSSS. Med pravnimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence, ki bodo prejeli knjižne nagrade.

Delo KPO in poslovnega odbora

Za jesensko obdobje je značilna velika angažiranost poslovnih organov pri uresničevanju zastavljenih nalog in pla-

nov za tekoče leto ter pri pripravah planov za prihodnje leto. To velja tudi za KPO in poslovni odbor. V obeh organih je bilo v tem obdobju med ostalim največ časa posvečenega oceni devetmesečnega obračuna, planu za zadnje četrtletje in izhodišču plana za leto 1984. Oba organa sta ugotovila, da je desetmesečni obračun razmeroma ugoden. Enako velja za plan zadnjega četrtletja. Velika pomanjkljivost obeh planov je še vedno slabo uresničevanje načrtovanega izvoza, zato sta oba organa postavila resno vprašanje, kako bomo do konca leta

uresničili. V zvezi s tem bo treba zastaviti še vrsto aktivnosti. Plan za naslednje leto mora biti izdelan do konca letošnjega leta. V izhodiščih za plan 1984 sta se organa zavzela za čim bolj organizirano poslovno in proizvodno politiko. Seveda bodo ambiciozno zastavljeni plani terjali izredno visoko stopnjo prizadevanj in organiziranosti.

Š. J.

Glasilo „NOVOLES“ ureja uredniški odbor. Odgovorni in tehnični urednik Vanja Kastelic. Izdaja delovna organizacija „NOVOLES“, lesni kombinat: Novo mesto - Straža. Naklada 2950 izvodov. Stavak, filmi in montaža: DITC, TOZD Grafika. Tisk: DITC, TOZD Tiskarna.

Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka na podlagi mnenja Sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije št. 421/72 z dne 31. januarja 1978.